

"דיאלוג עם מכתבה של סוזנה הולר", פסיכואנליזה ופוליטיקה

אני מברכת על הדיאלוג שנפתח בג'אפ סביב הסכסוך הפלסטיני-ישראלי והשלכותיו על הקהילה המקומית, אך מסתייגת מהתוכן שלהמכתבה של סוזנה הולר וזאת משלוש סיבות מרכזיות:

1- הכותרת מטעה- אין בדיון דבר שנוגע לפסיכואנליזה ופוליטיקה. אם כבר הכותרת הייתה צריכה להיות 'היסטוריה ופוליטיקה' או 'סוציולוגיה ופוליטיקה' אבל במכתב אין דבר הקושר אותו ל"פסיכואנליזה". אדרבה, הכותרת מביאה ברגל גסה את הפוליטיקה אל תוך הפסיכואנליזה, מהלך שאנו בוועד מנסים למנוע מזה זמן רב ולא את הפסיכואנליזה לתוך הפוליטיקה כמו שמילר המליץ.

2- סוזנה מקדישה את מרבית המכתב לדבריה של פרופ' ענת מטר, (אשר הפתיעו אותה עמוקות), אך את ענת מטר לא הזמנו לשוחח בג'אפ, אז למה להכביר במכתב העוסק בעיקר בהשקפת עולמה?

3- מעבר לכך, לדעתי, הפרשנות של סוזנה לדבריה של ענת מטר שגויים. הטענה שהיה מוטב לו המדינה לא היתה קמה, היא לא "הזמנה להעלם" כפי שהיא מפרשת. גם בובר, מגנס, עקיבאארנסט סימון, הוגו ברגמן, הנריאטה סולד ומיטב האינטלקטואלים בישוב היהודי בתקופה הפרה-מדינית סברו שהקמת מדינה יהודית ככזאת עלולה להיות טעות שמביאה איתה סכנות חדשות. זה לא אומר שהם 'ביקשו שנעלם'. כמו כן: הכרה בפשעים שהמדינה ביצעה מיום הקמתה ועד ימים אלה לא אומרת שעלינו להעלם אלא שעלינו ליישר מבט, להכיר בהם, ורק אז, אחרי שנתעמת עם הפרקים המבישים בעברנו, יש סיכוי שנשנה את דרכנו.

כשמדברים על פוליטיקה, כולל גם בשדה הפסיכואנליזה, אנו נכנסים לתחום הלא-מודע ולשיח האדון. לכן, עלינו לחשוב היטב איך להכניס את הפסיכואנליזה לתוך הפוליטיקה בפרט בקהילתנו בה השתקנו זמן רב את הנושא בשל ממשי כואב.

סולי פלומנבאום.